

Do roka a do dne...

Řeč[✓] Dra. Karla Perglera

**na veřejné schůzi Čechů a Slováků v
Chicagu 18. září 1932, spolu s projevy
pp. Zahradníka, Vlka a Čejky - - - - -**

**Nákladem
AMERICKÉ NÁRODNÍ LIGY ČECHOSLOVÁKŮ.**

DO ROKA A DO DNE!

ŘEČ DRA. KARLA PERGLERA
na veřejné schůzi Čechů a Slováků
v Chicagu 18. září 1932, spolu s
projevy pp. Zahradníka,
Vlka a Čejky.

CHICAGO, ILL., 1932.

NÁKLADEM AMERICKÉ NÁRODNÍ LIGY ČECHOSLOVÁKŮ.

Vytiskl Denní Hlasatel, 1545 W. 18th St., Chicago, Ill.

DO ROKA A DO DNE!

Největší schůze amerických Čechů a Slováků od dob světové války konala se v síni Sokola Havlíček-Tyrš v Chicagu dne 18. září 1932. Prostorný sál byl přímo napěchován do posledního místečka, značná část účastníků musila stát a spousty lidí pro nedostatek místa odešly. Účel schůze vynikne dostatečně z projevů na ní učiněných. Byla památná a přímo historického významu. — Z toho důvodu řeči na manifestaci pronesené jsou hodny zachování; už proto také, že za daných poměrů v československé republice by nebyly censurou propuštěny. Budou alespoň k dispozici generacím budoucím.

Manifestaci předsedal předseda Americké Národní Ligy Čechů a Slováků,

pan Benjamin Zahradník,

který ji zahájil následujícími poznámkami:

“Ctěné shromáždění, pánové a dámy! Za velkou čest si pokládám a jako člen Americké Ligy Čechů a Slováků, ne jako zástupce aneb člen tajné mafie, avšak jako člen organizace amerických Čechů a Slováků, která nedávno byla založena a která dnes již počítá přes 1,200 dobře smýšlejících členů. Žádám upřímně posluchače, aby vyslechli program řečníků, kteří budou následovati. A žádal bych v první řadě a pevně doufám, že jako my jsme přišli vyslechnout a zachovali se na schůzi pořádané Vojtou Benešem, doufáme, že i vy, pánové a dámy, se zachováte podobně. Americká Liga Čechů a Slováků nebyla založena snad na úkor jiné organizace, ale účel její jest pracovati ruku v ruce. Nebylo by poctivé, abychom napřed odsuzovali, anebo přišli na úkor jiné organizace. Nyní však stává tu něco velikého, požadavek mohutný. Jest správné, že posledních čtrnáct let jsme rozštěpeni jako jsme nikdy rozštěpeni nebyli. Ale já jsem přesvědčen, že až by přišla ta kritická chvíle, kdy národ český by byl napaden, že nebude zrůdců mezi námi, že nebude nikoho, jenž by snad nenastoupil do řad a nešel chránit Československou republiku. Právě je tomu patnáct let, co jsme byli v takovém počtu a dychtivě očekávali Dr. Milana Rastislava Štefánika, kdy každý z nás dychtivě čekal, aby pozdravil muže, který s nasazením vlastního života vracel se domů a létal nad rodnou slovenskou půdou. Škoda, že není mezi námi, neb snad by se nestalo, co se nyní děje v

Československé republice. Dobrého člověka odpravili. Milí pánové, bratři a sestry, velmi mnoho a mnoho nám toho leží na srdci od roku 1918, co se křivd napáchalo na slovenském a českém národu. Založili jsme Ligu Amerických Čechů a Slováků proto, abychom udržovali společné zájmy. Jsme rozháráni na všechny strany, otázka snad zdá se vám divná, ale je mnoho z vás, kteří by mohli povídati proč. A já vás prosím a žádám upřímně, abyste po dobu řečnění zachovali se v tichosti jak je vám možno. Nepřál bych si, abychom se rozešli rozčileni, je třeba, abychom ve svornosti šli do boje.”

Prvním řečníkem byl

pan Adolf Vlk,

inženýr, dlouholetý sokolský pracovník a člen Sokola Tábor, jenž v době revolučního odboje zastupoval Sokolstvo v tehdejším Národním Sdružení. Pravil:

“Od té doby, kdy krátce po začátku války začali jsme burcovat spolky i jednotlivce k práci na uchopení se dlouho čekané příležitosti k osvobození československého národa, od té doby, kdy sbírali jsme peníze, verbovali dobrovolníky, urovnávali malicherné spory mezi ješitnými předáky, od té doby uplynulo již mnoho vody. Během toho času bylo nám zažiti mnoho zklamání, mnoho hořkosti a rozčarování, bylo nám zažiti mnoho chvil, kdy vzpěnila se nám krev, kdy zatřali jsme rty, ale — mlčeli jsme. Mlčeli proto, abychom zbytečně neztěžovali dosud nepevné postavení mladé republiky.

I dle některých pánů, kteří ovšem za každou cenu musí i v této zemi prováděti politiku Benešovského režimu v Čechách, máme prý mlčeti dále. Nemáme prý žádného práva do věcí vlády ČSR. mluvit a do záležitosti Perglerovy se míchat. Ovšem, dle těch pánů měli bychom býti spokojeni, když nám milostivě bylo dovoleno sbíratí dollárky a do legií verbovatí naše lidi, aby za ideál osvobození mateřské země šli prolévati krev.

Trpně mlčeti však i nyní 14 roků po dosažení našich snů o samostatnosti, mlčeti k událostem, které se odehrávaly a odehrávají a mlčeti k bezpráví, kterého se tolika našim lidem dostalo, myslím, že by bylo známkou otrocké servility, tupé resignace a mravní hniloby.

Mlčeli jsme, když přicházely zprávy v zápětí po převratu, že lidé, kteří až do poslední chvíle zastávali věc Rakouska, zaujali hlavní úřady v republice na úkor legionářů

a patriotů, kteří za ideál nasadili svoje životy. Mlčeli jsme, když byli odstrčeni Tvrzický, Kubec a jiní a jejich práce a zásluhy byly zlehčovány.]

[Mlčeli jsme, když později v Americe byly rozdávány záslužné medaile i mnoha lidem, kteří neměli téměř žádných zásluh a kteří se přichytili hnutí až teprve, když již bylo téměř vyhráno, poněvadž se dovedli chytrácky přitočiti k Vojtovi Benešovi, a o práci sta našich skromných a nezištných pracovníků, kteří tu hlavní práci vykonali, nikde ani kohout nezakokřhal. Mlčelo se v zájmu souladu a dobré vůle, když naši legionáři, kteří na náš nátlak se nerozpakovali jíti za svatou věc národa bojovat a z nichž mnohý se nám nevrátil, byli při rozdělení medailí úplně ignorováni, vzdor tomu, že jejich práce a zásluhy jsou také veliké, ne-li větší, než kteréhokoli jednotlivce v Americe.] Že zde má Pergler mnoho nepřátel, tomu se nedivte. Je za tím mnoho osobní revnivosti a žárlivosti těch, kteří se mu zásluhami a významem nemohou ani z daleka přirovnat. Bylo zde ostatně najmuto dost lidí, aby lži a pomluvami lid fanatisovali a nepřátelství proti němu uměle podněcovali.

— Přátelé a hlavně vy, kteří jste svůj poctivý díl národní práce v revolučním hnutí beze vší odměny vykonali, nedopust'te, aby prospěchářští a vychytralí intrikáni vašeho mlčení ve svůj prospěch využítkovali. Vystupte veřejně a rázně nejen v záležitosti rehabilitace dra. Perglera, ale postavte se rozhodně proti hnílobě, korrupci a diktátorství v našem národním životě a jedině tak zabráníte rychlému rozkladu a zániku naší československé větve v Americe."

Po řeči p. Vlka ujal se slova

p. A. J. Čejka,

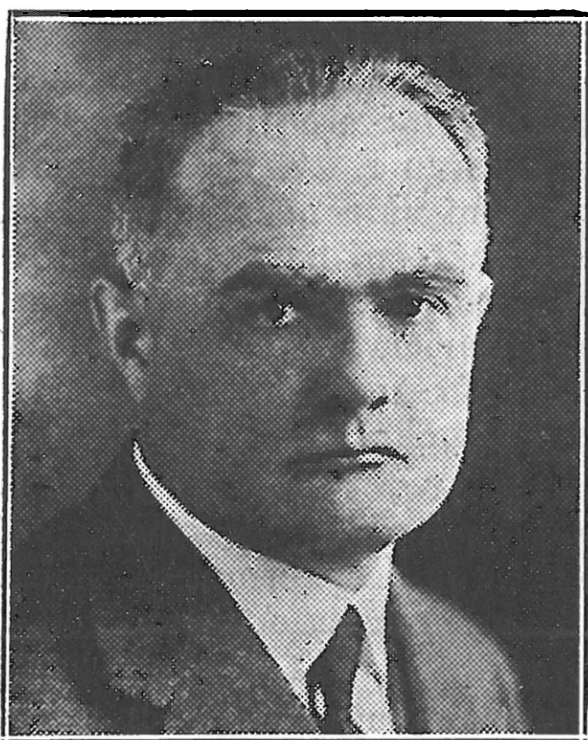
bývalý tajemník Národního Hlavního Řádu ČSPS., redaktor jeho orgánu, nadšený sokolský činitel a vytrvalý pracovník v době osvobozené akce. Pan Čejka pravil:

"Přišel jsem až z Alabamy, abych vám pověděl něco o svých dojmech, které jsem zažil za svého pobytu v Československu před měsícem. Ve svých sedmdesáti pěti letech jsem dosti silný a mám silné ruce a jazyk, abych dovedl jakékoliv spory uhájit. Když jsem šel do této síně, byl mi doručen letáček a v tom letáčku jsem byl nazván, že jsem virtuosem a musím vám říci, že virtuosem skutečně jsem a kdyby snad někdo řekl, abych mu zahrál, tak mu to udělám. Kdo nechal takovou hanebnost tisknout, tomu děkuji. Byl

jsem čtyřicet pět roků sbormistrem, byl jsem učitelem ve školách a učil jsem snad i písničky vaše děti. Po celých osmdesát let jsme pracovali pro osvobození republiky — své staré vlasti. Proč jsme zakládali spolky, sbory, Sokolstvo atd.? Ta láska k té rodné vlasti v nás nevyhynula. Organizovali jsme spolky k účelům až jednou přijde den, abychom jako silný orgán mohli zakročiti a národ osvoboditi. Pánové, to se nám podařilo v plné míře a jen vám chci říci, že ty, kteří s námi nešli a co pro tu věc nic neudělali, nebudu odsuzovati.

Když jsem přijel do Prahy s přítelem Johnem Dlouhým, bývalým pokladníkem Národního Sdružení, měli jsme různé náhledy. Byli jsme přivítáni na nádraží ministrem Slávikem. Zapamatoval jsem si nejen já, ale všichni, slova: Vítáme vás, sestry a bratři, jménem vlády československé a prosíme vás, abyste se pokochali v krásách své rodné vlasti, abyste se porozhlédli po pokroku hospodářském i kulturním. Konečně bylo nám řečeno, abychom nalezneme-li nějakou chybu, jejíž náprava by vlasti prospěla, že ji milerádi od nás vyslechnou a dle toho se zachovají. My jsme se rozešli po částech republiky a sdíleli dojmy. Jezdil jsem z města do města, ne snad abych si pochutnával na dobrotách a plzeňském (jedna sklenice plzeňského byla pro mne dosti), tak jsem přišel do styku s lidem a tu jsem zjistil, že osmdesát procent lidí jest proti vládě Beneše, Klobáče a Meissnera. Velice jsem se divil jakého používají volebnímu systému, něco jiného než tady. My můžeme jít k volebnímu osudí a vybrati si kandidáta, kterého chceme, a škrtnout kandidáta, kterého nechceme. Ale tam je to něco jiného. Jest to hrozný bič pro ten národ. Kdybyste byli náhledu a přesvědčení jiného, musíte přes to voliti jen všechny kandidáty jak jsou na lístku uvedeni, třeba i člověka, který okrádá republiku, podvodníka a zloděje. Nemáte žádného práva ani jednoho z nich škrtnouti a uvést jiného člověka, který by mohl býti volen. Voleb musíte se zúčastniti a když ne, zaplatíte pět set korun pokuty. Náš přítel dr. Karel Pergler byl první, který se o to zasadil, aby takové kandidatury byly zrušeny. Tak se tam pánové rozčilovali. Měli z něho strach. Dra. Perglera zde na americké půdě zadržují jako psance. Kdyby byly zítra volby tak jako jsou zde, pak by většina ministrů byla vržena z hradu do Vltavy.† Dokladem o omezování svobody tisku uvádím deník, v kterém jest na každé stránce něco konfiskováno, zkrátka, kde pravda se nesmí uveřejnit. Co se děje nyní, ani za Rakouska nepanovalo. Byl jsem

pozván do schůze a musel jsem míti legitimaci. Ani za Rakouska něco podobného nebylo. Když jsem vešel do místnosti, stálo tam 250 policistů — Meissnerova a Benešova vláda. Byla zahájena schůze a prvý řečník mluvil asi dvě minuty, když se tu přihnala policie a vyžádala si od předsednictva přerušení schůze a šla kolem a každý musel ukázat legitimaci, zda měl právo tam býti. Já jsem legitimaci neměl. Komisař přišel na jeviště a po krátkém rozhovoru s panem předsedou sdělil, že jedna osoba nemá legitimaci a že jest ještě americkým občanem. Následkem toho byla schůze rozpuštěna. Byl jsem podezříván, že snad budu

DR. KAREL PERGLER,
bývalý čsl. vyslanec a poslanec
Národního shromáždění v Praze.

BENJAMIN ZAHRADNÍK,
předseda ústředny Americké Národní
Ligy Čechoslováků v Chicagu.

hovořit o dr. Perglerovi. Přinesl jsem plakát z dávných dob a zde máte soudruha Johanise, bratra Klofáče a ti lidé dnes vládnou československému národu a jej otročí. Vypočítal jsem, že Beneš béře třikrát služné. Jeho jmění odhaduje se na sedm set padesát milionů, před válkou chudičký profesor. Vojta Beneš má třináct milionů.

Vraceli jsme se s různými dojmy. Naši bratři Slováci jsou utiskováni! Vláda vyhazuje representanty Slováků z vlády a nahrazuje je Němci. A proč? Protože Slováci pana Beneše jako Juraje Slávika nemají rádi a protože s jejich režimem nejsou spokojeni a protože tiskli pravdivé věci, byla slovenská tiskárna vypálena a vyhozena do povětří, aby se

zamezilo otisknutí různých pravd o vládě. Oč se tam jedná jest, aby si pan Beneš zajistil pro příští volbu většinu, poněvadž osmdesát procent lidí pro přítomnou vládu hlasovati nebude. Letošní volby povoleny nebyly a odkládají se až si zajistí Beneš mezi maďarskými a německými lidmi většinu, aby potom tu republiku mohl prodat.”

Po řeči p. Čejky ujal se slova

dr. Karel Pergler,

jehož obšírný referát zněl takto:

“Hned po vypuknutí války roku 1914 američtí Čechové a Slováci prohlásili, že stojí věrně při svém národě a zahájili odboj proti Rakousko-Uhersku. Stojíme při svém národě i dnes a scházíme se za okolností živě připomínajících události tehdejší. I před válkou měli jsme řadu t. zv. vůdců, samozvaných i jiných, kteří po rozpoutání válečné bouře zalezli do svých děr a vymlouvali se na počáteční neutralitu Spojených Států, ve skutečnosti však proto, že báli se německých hlasů a ohrožení t. zv. své politické kariéry. Scházel jim také smysl pro veliké zásadní otázky, které ovšem s obyčejným úřadolovectvím nemají pranic společného.

Spontánní válečné hnutí bylo projevem lidovým, tak jako lid dnes se počíná bouřit proti opanování československé republiky bývalými rakušáckými a i dnes germanofilskými živly. Lidé, kteří nevedli za války, nepovedou a nemohou vésti ani dnes.

Bez ohledu na další vývoj a necht' už v budoucnosti se přihodí cokoliv, dnešní schůze je historického významu a dostatečným důkazem, že československá Amerika při nejmenším tázavě se obrací ke staré své vlasti. Po čtrnácti letech realistického režimu, kam jste to přivedli? Proč dnes nemá naše republika ve světě přátel a co může znamenati rostoucí a stále úspěšnější německé hnutí za odčinění německé válečné porážky? Co znamená to rozhodování Němců u nás o osudech českých lidí a používání Němců a komunistů proti osvobozeným pracovníkům? Co stálé koncese Němcům, ohrožující národní ráz a přímo celistvost republiky? Co znamenají všechny ty štvance, horší předválečných za procesu Švihova a vyvolávané týmiž lidmi? Proč právě osvobození pracovníci jsou vždy jejich obětí? Co znamenají ty inscenované procesy, vyvolávané opět a opět přes osvobozující rozsudky čestných a schopných pražských soudců? Jest republika právním státem — platí tam zákon stejně pro

všechny a ve všech případech? Co ten Váš volební řád? Co censura? Co svoboda shromažďovací? Krátce, nekonečná řada otázek, které už samy dokazují, že v rodné naší zemi je mnoho nezdravého, přímo hlodajícího na kořenech státu a národa.

Kdo prozkoumá moje poválečné řeči, pronesené před vypuknutím dnešních bojů, jmenovitě k legiím ve Vladivostoku, vydané i tiskem, uvidí, že už tehdy varoval jsem před nevyhnutelným

protiútokem nepřátel národa a státu.

Po každé reorganizaci Evropy v určité době docházelo k protiútoku poražených, velmi často úspěšnému. Varoval jsem před domněnkou, že můžeme složit ruce v klín a dopřát si znovu luxusu štvanic a rozporů, které v minulosti nejednou přivedly náš národ na pokraj záhuby. A to jsem nemohl předvídat a nepředvídal krajnosti, ku kterým skutečně došlo.

Co vidíme dnes?

Německo je poražený stát, ale toto Německo přes vnitřní své nesnáze od odročení mírové konference jde od vítězství k vítězství. Na základě posledních ujednání z původních německých reparačních jeho povinností zbývá jeden cent na dolaru. Celý svět přijímá jako samozřejmost, že Německo reparačí vlastně více platit nebude.

Dnes Německo se chystá roztrhat mírové smlouvy pokud jde o zbrojení a činí tak pod záminkou dosažení rovnoprávnosti. Že svého cíle dosáhne — kdo o tom pochybuje? Zvýšení zbrojení, t. j. druhé období německého boje, povede k fási třetí, jíž bude znovunabytí kolonií, zrušení polského koridoru, krátce odčinění územní úpravy versaillské. A tu už se ocitáme u nebezpečí pro celistvost, ba samostatnost republiky, jmenovitě vzpomeneme-li německé iredenty u nás, která proti republice kuje pikle a se kterou se zachází v rukavičkách, zatím co čeští a slovenští lidé jsou štváni a stavěni mimo zákon. Po roce 1934, máme-li na mysli nedávné rozhodnutí mezinárodního soudního dvora, nebude také více právních překážek k uskutečnění "Anschlusu", t. j. spojení Německa s Rakouskem.

A teď s tím srovnejte cesty oficiální československé zahraniční politiky, počínaje přímo mírovou konferencí. Proč nemluvit konkrétně, ne ve všeobecných frásích? A mluveno konkrétně, s hlediska prospěchu a zájmu státu, nechť mi

někdo řekne, kde jest i jen jediný státu jako státu prospěšný úspěch? Necht' jen kdokoliv položí prst na jedinou věc, která znamenala zisk pro stát jako stát! Ne fráse a novinářskou, draze placenou reklamu — fakta chceme!

Československý stát vznikl převratem ze dne 28. října, tedy před mírovou konferencí. Ale na mírové konferenci položeny základy k menšinovým smlouvám, které, at' si Beneš tvrdí co chce, jsou porušením svrchovanosti a proto samostatnosti státu. Na mírové konferenci učiněny první kroky, které vedly ke ztrátě Těšínska, na mírové konferenci položeny základy k dohodám, které definitivně nám uložily daň z osvobození, hanebný, nedůstojný a finančně republiku zatěžující to poplatek!

Locarno bylo porážkou, protože v Locarnu Německo odmítlo přijmout východní úpravu územní a o Locarnu bylo nám lháno až Bůh brání, ač Simonds v nedávné své knize vypravuje, že na místě Beneš byl jím přímo zdrcen. Ale pak tento Beneš šel domů a tam Locarno vydával za vítězství. To je snad nejhorší stránka té politiky — to soustavné klamání národa doma.

T. zv. daň z osvobození plyne do fondů, z nichž je placeno odškodné bývalým maďarským majitelům vyvlastněných pozemků, kteří takto dostávají větší odškodné, než příslušníci českoslovenští.

Krátce: porážka za porážkou.

Jediná z nich všude jinde by znamenala pád zahraničního ministra — jen u nás mistr jdoucí od porážky k porážce je nejen možný, ale může rozeštvávat národ a hrát si na diktátora.

V parlamentních debatách Beneš této i jiné kritice nikdy nedovedl čelit. Měl jsem všechno právo vypořádat se s někdejší jeho útokem tokijským tam, kde byl pronesen, ale vyhnul jsem se tomu a věnoval se jediné věcné a formou mírné kritice. Beneš byl dokonce usvědčen z nepravd dokumenty z anglického parlamentu — ale otrocky sloužící vládní strany i přes takové důkazy přešly.

Shledal jsem, že Beneš v otázkách zahraniční politiky nemá ani základních vědomostí přes všechny své t. zv. praktické zkušenosti. Pojmu svrchovanosti a proto nezávislosti vůbec nerozumí. Dovedl v „Českém slově“ napsat, že panamerické hnutí vzniklo v Havaně roku 1928, ač toto hnutí má za sebou více než stoletý vývoj a řadu kongresů.

Proto a pro můj návrh na zřízení výboru, který by zkoumal poměry všech bývalých i nynějších žijících ministrů a ne k vůli státnímu příslušenství, musil jsem z parlamentu a proto také ovšem, že demokratickou cestou, t. j. hlasy voličstva, nebylo možno mne z parlamentu dostat. Je to ostatně známý zjev, že slaboši se obyčejně zvrhají v násilníky.

Dnes jsme ve světě bez jediného přítele. Jak vypadá naše situace v Americe? Kde jsou bývalí naši přátelé, žurnalističtí i političtí? Není po nich ani památky, ba president Hoover ve své přijímací řeči mluvil o mírových smlouvách jako o "otrávených pramenech politické stability." Jdeme se stupně k stupni, až musíme budoucnosti hledět vstříc jediné s obavami.

Bojovali jsme za národní stát Čechů a Slováků.

Co slyšíte dnes od držitelů moci v československé republice? Fantasie o novém nějakém Švýcarsku, ač poměry v naší vlasti po stránce historického vývoje srovnání naprosto nesnesou. Švýcarsko nemá německé ani jiné iredenty, Švýcar je vždy Švýcar.

Ve vládě československé republiky jsou Němci Czech a Spina, jichž hlavní starostí jest nejen udržení, ale i rozšíření německé državy na úkor Čechů a Slováků. Sociální demokrat Ludvík Czech, pověstný svým německým nacionalismem před válkou i za války, ve svém ministerstvu zavádí německé úřadování. Nejvyšší soud na nátlak Meissnerova ministerstva přijímá německá podání i od příslušníků německé říše, věc v dějinách domněle samostatných států neslýchaná. Při tom našim hraničářům vede se tak zle jako za Rakouska a ve zněmčeném území je nedostatek českých škol a mnohé z nich jsou umístěny vedle chlívů, ba i ve stodolách. Mnohokrát byly toho otištěny fotografické důkazy. —

Největší a jediné reprezentativní **slovenská strana** byla z vlády vypuzena, ba vyhozena i z předsednictev obou komor parlamentu, ač na zastoupení měla plné právo. Ale Němci tam jsou! A proti vůdcům Slovenska se nepravdivě a hanebně štve a jsou obviňováni lživě z iredentismu. Právem nedávno řekl p. poslanec Hlinka, že o státnosti a slovanskosti Slováků není třeba pochybovat; právem se však také ptal, jestli my, Čechové, dovedeme odolat Němcům.

Úřední pražská politika vůči Slovákům je vůbec trapnou kapitolou. Jsou to věci známé a mnohé chyby byly snad v

posledních letech odčiněny, mnoho však dosud k odčinění zbývá. Ukázkou nešťastných metod bylo tvrzení, že pittsburská dohoda je falsifikát, protože prý někteří ji dodatečně podepsali. Směnka se nestává falešnou, protože ji někdo dodatečně podepsal. Své původní stanovisko k této dohodě jsem už několikrát pověděl, dnes tedy jen říkám, že podpis Masarykův na této dohodě není falsifikát, tak jako není falsifikátem podpis můj a nejsou falsifikáty podpisy jiných.

Bylo třeba velmi smutné odvahy k tvrzení, že Slovenská liga v Americe vznikla teprve roku 1919, protože prý teprve tehdy byly potvrzeny její stanovy. Americké právo nezná pojmu potvrzení stanov a panstvo by se nemělo pouštět na pole, kterému nerozumí. Před odjezdem Masarykovým z Ameriky roku 1918 Slovenská liga mu odevzdala na osvobozené účely \$100,000 (jedenkrát stotisíc dolarů). Tato liga byla založena před válkou. Jak může kdo tvrdit, že vznikla teprve po válce?

Byla vznesena vážná, fakty podepřená obvinění, že před volbami roku 1920, za účelem ztížení účelné agitace, na rozkaz Klofáčův, tehdy ministra Národní obrany, byla vyhozena do povětří tiskárna Hlinkova "Slováka" důstojníkem Palounkem. Mimochodem to vyvolává přece otázku, jaký zájem by měl voják na vyhození do povětří tiskárny politického listu. Senátor Trnobranský marně se dovolával zřízení parlamentního výboru, který by věc vyšetřil. Svě doby pro čin odsouzený Palounek byl propuštěn z vězení před vypršením trestu na základě zakročení poslance Stříbrného, jenž oznámil prezidentově kanceláři, že předá věc veřejnosti, nebude-li Palounek propuštěn. At' je ovšem Palounek jakýkoliv, pravým vinníkem jest Klofáč, tehdy ministr Národní obrany, jestli se věc přihodila, jak všechny známky nasvědčují. Mám v rukou ověřené kopie dokumentů v této věci, protože tato ohromující epizoda osvětluje povahu prostředků užívaných Klofáčem a všemi jeho patrony proti politickým odpůrcům. Byly mi poslány pro případ, že situace si vynutí další odpor zahraniční. Přemýšlím o tom už hodně dlouho. O co si pánové dále řeknou, to budou mít.

Tak se se Slováky nejedná — nesmí jednat. Jsou to naši rodní bratři, rovnocenní s námi. Budoucnost republiky závisí na naší součinnosti s nimi. Povýšenost je neodůvodněná a odporná, jako každý snobismus. Byl jsem na Slovensku a jmenovitě ve slovenskou mládež kladu veliké naděje.

Že klukovské utíkání od pittsburgské dohody a hloupé a dětinské její překrucování Slováky pobouřilo, to docela chápu. Mužové od svého podpisu tak neutíkají. Pittsburgská dohoda tu jest. Nejde tak o její obsah jako o ducha pittsburgské dohody — o nutnost se Slováky bratrsky se dohodnout. Vím z dlouholeté zkušenosti, že dohoda je vždy možná. Lidé dobré vůle se Slováky mohou sednout k jednomu stolu a v zásadních otázkách dohodnout se během několika hodin.

Ve své rozpočtové řeči ve sněmovně roku 1930 řekl jsem, že ve stěžejních a všem společných otázkách Slováci sami by si nepřáli rozdílného zákonodárství na Slovensku a v Čechách. Naproti tomu administrativní (správní) autonomie, pokud možno nejširší, je vždy zdravá a jmenovitě cenná jako prostředek politické výchovy. Taková autonomie není porušením jednoty státu. Pokládal jsem vždy za chybu původní rušení jednotek, které kdysi tvořily země koruny české. Táž zásada platí i pro Slovensko. V tom ohledu moje stanovisko se valně neliší od toho, které před léty zaujal prof. dr. Bohumil Baxa. **Ale v každém případě jsem pro dohodu — pro dohodu Čechů a Slováků. Těžko věru pochopit, jak tuto mohou mařit lidé, kteří nadbíhají Němcům.**

Jedním z prvních úkolů vlád republiky měla být konsolidace slovanských živlů v republice a za republiku. — Slováci byli vždy pobuřováni odmítnutím i jen uvažovat o dodržení daného slova a urážkami svých vůdců a dnes dokonce dožíváme se okamžiku, kdy guvernér Podkarpatské Rusi p. dr. Beskid hrozí apelem na mezinárodní forum, nebudou-li splněny závazky s ohledem na Podkarpatskou Rus, uložené mírovými smlouvami.

Ano, ve zkoušce státníkově, ukládající konsolidaci slovanských živlů, pražský režim hanebně propadl. České lidi mezi sebou jen rozeštvává, slovanské živly v republice odpuzuje a zahraniční Slovany jen znepřáteluje, zatím co s německými a komunistickými odpůrci státu se paktuje a používá jich k utloukání českých lidí. **To je krach nejen politický, ale i mravní. To je režim státu a národu nebezpečný a je čas, aby byl svržen, nemá-li stát a národ utrpět nenahraditelných škod.** — Přejdeme-li na

pole občanských a politických svobod,

je obrázek stejně smutný, není-li smutnější. Jsou páni, kteří se pořád ohánějí t. zv. washingtonskou deklarací, kde slibovaly se hory doly. Faktem však jest, že ze dvou žijících

mužů, jichž podpisy vedle třetího deklarace nese, žádný nehnul ani prstem, aby program tam tlumočený byl uskutečněn. Ed. Beneš dokonce nese odpovědnost za bezpříkladnou ostudu, kterou byl návrh Československa, aby právě zasedající madridská konference navrhla censuru kabelogramů v otázkách hospodářských. A já sám vím zcela dobře, jak určitý činitel naléhal na zastavení pražských večerníků bez ohledu na zákon, protože mnohé ty večerníky jsou protihradní a lidu přístupnější.

Kapitola censury by dávala látku pro komedii, kdyby nebyla tak smutná a nebyla tak jasným důkazem, jak právě sociální demokraté zradili vše, co kdysi hlásali. Sociální demokracie je ve vládě, ministrem spravedlnosti jest sociální demokrat Meissner, ale censura je horší, než za Rakouska, ba tak úžasná, že toho nebylo ani v dobách Bachových.

Řekněte americkému žurnalistovi, že v domněle demokratické československé republice vůbec panuje censura a zůstane na Vás koukat s otevřenými ústy. Prosím, zkuste to — já ten experiment podnikl několikrát.

Jsou známy případy censury, které by budily homerický smích, kdyby nebyly k pláči. Stačilo by uvést konfiskaci úřední zprávy departmentu obchodu Spojených Států. Ve studentské "Vlajce" Meissnerova censura zkonfiskovala bajku o lišákovi, otištěnou z "Malého čtenáře" z roku 1915. Od Horkého satiry "Starosta lišák" slovo "lišák" v Československu téměř vůbec není dovoleno a pomalu je vyškrtnuto i z přírodopisu. V týdeníku "Národní liga" zkonfiskovali historická fakta o Tomáši Paineovi. Svě doby nenašel v očích censura milosti článek o francouzském revolucionáři Dantonovi. Dokonce i parlamentní projevy mohou být předsednictvem censurovány. Sociální demokrat Soukup kdysi volal "Nebude papežů ni králů!", tak jako je vůbec pověstný svou prázdnotou frasovitostí, ale tento sociální demokrat Soukup jako předseda senátu zcensuroval v řeči senátora Trnobranského obvinění proti svému kamarádu Klofáčovi — jako by Klofáč byl nějakou státní institucí. Ano, to udělal pan František Soukup!

Při tom všem ústava republiky svobodu tisku zaručuje. Jaká to ironie? What is the constitution between friends? Toto heslo korupčního politikáře Tammany Hall z let sedmdesátých pánové uplatňují u nás.

Panstvo si dalo pěkně znějící ústavu, ale v platnosti ponechalo staré rakouské zákonodárství a zhoršilo praksi.

ba v některých směrech i zákonodárství zhoršilo. Za Rakouska tiskové věci šly před porotu; za republiky to bylo odstraněno a tiskové pře jdou před senáty. Kdyby Karel Havlíček vstal z mrtvých a o hradu psal tak jako kdysi o Rakousku, musil by před senát a kriminál by ho neminul.

Dovede si někdo představit demokratickou republiku, ve které důkaz pravdy se nepřipouští? Par. 11. zákona na ochranu republiky stanoví:

1. Kdo před dvěma nebo více lidmi presidentu republiky nebo jeho náměstkovi na cti ublíží vyhrůžkou zlého nakládání nebo jiným hrubě zneuctívajícím projevem nebo uvede ve veřejný posměch; kdo pronese o něm obvinění věda, že tím vážně ohrozí jeho čest, trestá se za přestupek vězením od osmi dnů do šesti měsíců.

2. Dopustí-li se vinník činu veřejně nebo tváří v tvář presidentu republiky, (jeho náměstkovi) neb opětovně před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech nebo ho tělesně ztýrá, trestá se za přečin vězením od jednoho měsíce do jednoho roku.

3. Důkaz pravdy i přesvědčení o pravdě je vyloučen.

Republika má ve svém znaku heslo "Pravda vítězí!" Republika má zákon, který důkaz pravdy vylučuje. Na základě tohoto zákona jsou konfiskovány i statě, kritisující předválečné t. zv. filosofické názory Masarykovy. Katolický páter Deml stál před soudem pro kritiku Masarykovy t. zv. filosofie.

V Americe jest při nejmenším jeden česky psaný list, podivnou ovšem někdy češtinou, který často hrubě na amerického presidenta útočí způsobem, který v Československu by znamenal kriminál. A současně tento list často hájí dnešní režim v Československu. Není nad důslednost!

V Americe karikatury presidenta jsou denním zjevem i v listech mu přátelských. U nás by šel do kriminálu redaktor i umělec.

Situace dnes jest o to horší, že Masaryk má koncepci presidentství naprosto neodpovídající představám presidenta státu parlamentního. Nazval na příklad některé živly patologickou ssedlinou, ale napadení se nemohli bránit.

Kritika a kritická oposice — to jsou podmínky zdravého demokratického vývoje. Masaryk sám kdysi řekl, že demokracie jest diskuse — ale u nás diskuse není možná.

Při tom všem dělá se **nátlak na soudy**, který v ústavních státech není přípustný a jenž podobá se pokusům Stuartovců

v sedmnáctém století, kdy vedl k jejich pádu. Byly případy komentování t. zv. pendentní věci, t. j. procesu ve stadiu řízení t. zv. ústavními činiteli. **Je velmi vysoký pán, který roku 1919 se mi chlubil do očí, že poslanec monsignor Hlinka byl zatčen na jeho podnět.** Redaktor Ausobský stál před soudem na základě výpovědí kriminálníků, kteří při konfrontaci ho vůbec nepoznali. Co se děje s volebním t. zv. soudem, je známá věc. Při prvním hlasování o mém mandátu agrární přisedící měli rozkaz Udržalův — prokázaná věc. **Komunistický "soudce" 11. června hlasoval podle rozkazu strany, t. j. Moskvy. Stříbrný musí před německý senát do Jihlavy po osvobozujícím rozsudku pražského. A tak by člověk mohl pokračovat do nekonečna.**

Vzpomínám výroku Jeffersonova, když vedl zápas proti otroctví ve Virginii:

"Bojím se o osud své vlasti, vzpomenu-li, že Bůh jest spravedlivý a že jeho spravedlnost nemůže spát věčně."

To všechno ovšem souvisí s otázkou

právní jistoty vůbec.

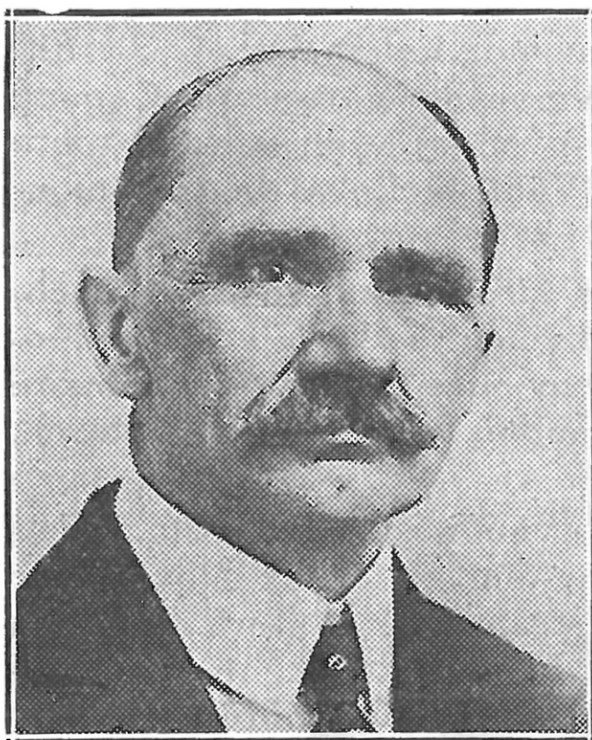
Podmínkou právního řádu jest, že zákon musí platit stejně pro všechny a za všech okolností. Případ můj jest jenom jeden z celé řady ukazujících, jak bezprávně se postupuje proti politickým odpůrcům, ač ovšem tento případ je snad nejnápadnější. Dovolte, abych Vám s důrazem přečetl par. 2. zákona o státním příslušenství.

"O osobách, které se narodily nebo narodí na území Československé republiky, má se za to, že jsou státními občany československými, není-li prokázáno, že narozením nabýly jiného státního příslušenství."

Těžko věru nepsat satiry! Narodil jsem se v Čechách, podle tohoto zákona musím tedy býti pokládán za občana československého. Přes to však moje voličstvo bylo zbaveno řádně zvoleného poslance. Zcela logicky to znamená, že Hrad, jehož jménem mluvil rada Koschin, vychází z hlediska, že jsem se buď nenarodil vůbec, nebo že jsem se narodil dvakrát. Hrad zřejmě věří v zázraky.

Zákon republiky předpisoval a předepisuje, že státním úředníkem může býti jedině příslušník. Jestli já nepatřím do parlamentu, pak před soud patří ti, kdož mne vyslancem jmenovali. Prezident nejvyššího soudu republiky, dnes na odpočinku, p. Dr. A. Popelka, v těchto dnech prohlásil, že moje příslušenství je v první řadě věci zdravého rozumu,

protože ministerská rada může příslušenství udělit, tak že se musí předpokládat, že bylo uděleno i mně, jinak bychom měli co dělat s porušením zákona vládou republiky. Podobně se vyslovil nejlepší znalec českého veřejného práva a profesor pražské university p. dr. Hoetzl. To bylo stanovisko presidenta nejvyššího správního soudu, p. Dra. Háchy. — Za brněnskou universitu pro moje státní příslušenství se vyslovil děkan její právnické fakulty, dr. Dominik. Za bratislavskou universitu totéž učinil prof. dr. Laštovička. Ale hradní páni janičáři pořád vedou svou.

A. J. ČEJKA,

bývalý tajemník Národního hlavního
řádu Č.S.P.S. a bývalý redaktor
"Orgánu Bratrstva", t. č. v
Silverhill, Ala.

ADOLF VLK,

geometr v Cicero, Ill., za války zástupce
Americké Obce Sokolské v ústředně
Českého Národního Sdružení
v Chicagu.

S hlediska právní jistoty uvažte toto: Ministerstvo vnitřní třikrát — dvakrát dokonce písemně — nalezlo, že příslušník jsem. To je, prosím, ministerstvo, v jehož ruce otázky občanství spočívají. Ale teď toto je upíráno a ministr Slávik přes rok nevyřizuje mou žádost o vydání osvědčení státního příslušenství. Bojí se rozhodnout proti mně a jako dvořan nesmí rozhodnout pro mne, ač na tuto aféru politicky umírá a hledá se pro něj vyslanecké místo. Nekoná svou úřední povinnost a znemožňuje odvolání k správnímu soudu. Jako každý dvořan, pan Slávik je hrdina!

To není věc jen Karla Perglera. To je věc právní jistoty a otázka demokracie. Opakem právního řádu jest anarchie nebo vláda tvrdé pěsti. Kde není právní jistoty, není vůbec možný zdravý vývoj národních sil. Kde není právní jistoty, co čeká zítra Vaše přátele a příbuzné? Co je to za situaci, kde dnes právo jest Vám přiznáno, aby zítra z libovůle mocných bylo odepřeno? Primérním — prvním — úkolem státu jest právě zabezpečení stejných práv všem členům té politicky organisované společnosti, kterou nazýváme státem. Běda státu, který tyto nejelementárnější úkoly neplní!

To, opakuji, nejsou věci osobní, jinak by bylo osobní věci každého, když je přepaden banditou na ulici. Tvrdit, že takové věci jsou osobní, to je morálka gangsterů, Caponů a Torriů, kteří ve svých soukromých válkách se také touto morálkou řídí. Dovolte, abych Vám zacitoval kousek moudrosti staré jako věky:

“Ta obec (stát) jest nejlépe spravována, ve které všechny křivdy, spáchané na jednotlivcích, setkávají se s odporem a jsou odčiněny ostatními členy obce (státu) tak okamžitě a tak přísně, jakoby oni sami osobně trpěli.” — (Plutarch, životopis Solonův.)

A při tom všem nemluvím o vhodnosti pořekadla “Dnes mně, zítra Tobě!” Nemluvím o tom, že český člověk jest mužem bez vlasti — o mravní stránce věci, která znamená zbavení jakéhokoliv příslušenství osvobozenického pracovníka, zatím co občanství je udělováno tisícům Židů a Němců. Nemluvím o případech Osuského a Fišera a Girsy a j. v. — Pan dr. Smetánka je honorárním konsulem, protože jako konsul řádný by pozbyl amerického občanství a stal se příslušníkem republiky jako Osuský a Fišer a — jako já. Netluču na citovou stránku věci, že mám v Čechách staříčkou matku a že tam mám dceru, a že násilně a protizákonně jsme od nich oddělováni. Lidé však, kteří časem si stěžují na americké zákonodárství přistěhovalecké, že rozděljuje rodiny, měli by dobře uvážit, když něco takového se děje bez sankce zákona a vůbec protizákonně.

Já do Čech nesmím — do Čech nesmí ani moje žena — nám jsou odpírány pasy — ale do československé republiky smí každý odpůrce státu.

Běda státu a národu, jehož vláda křivd vědomě se dopouští a běda národu, jenž odčinění křivd si nevynutí a takovou vládu nesmete!

Na všechno ovšem nelze s paragrafy, i když jsou dodržovány. V každé civilisované společnosti jsou určitá pravidla, která nazýváme

veřejnou mravností

a bez jejichž uplatnění a dodržování veřejný život stává se džunglí. —

Říci, že kdo nechce být vydán hanebným intrikám, nemá do veřejného života chodit, je prostě kousek cynismu. Někdo na správě veřejných záležitostí musí se podílet. Vytýkat ctižádost jest idiotství. Kdybych na příklad byl nepřiměřeně ctižádostivý a nesledoval zásadní cíle, byl bych do českého veřejného života šel a zůstával v něm? Za štvánic, jimž podobné jinde marně byste hledali? Moudrému napověz! Ostatně, jest v československém národě jen jeden člověk, který má právo na ctižádostivost, hodně nezřízenou a schopnostmi a znalostmi i charakterem naprosto neoprávněnou? Musí každý tomuto jedinci z cesty? Bravi zahraničního ministra by se alespoň neměli dělat směšnými.

Náš národ jest národ cenných vlastností a veliké intelligence a má zdravé jádro. Nevěřím, že řádění realistické kliky, zcela podobné jejímu řádění předválečnému s tím ovšem rozdílem, že dnes má moc, tento národ trvale snese. Věřit v opak by znamenalo ztratit důvěru v budoucnost národa. Kdybych věřil opak, raději bych se úplně ztratil v cizím prostředí, aby za krátkou dobu třeba "Právo lidu" a jiné listy znovu — po kolikáté už — psaly o "vynikajícím našem krajanu". Právě proto však, že k svému národu lnu nemohu jinak, než říci, že nikde politické štvánice nenabýly tak ošklivého rázu a že nikde jinde vládnoucí klika nesahá k tak nízkým prostředkům.

Advokát Bouček, jehož řádění americké soudy by nesly ani 24 hodin a který je buď člověkem zatíženým nebo vyloženým zločincem — advokát však velmi blízký jedné z "panujících" rodin — po léta financoval skandalisující plátky, jimž jinde bychom marně hledali rovné. Jejich obsah můžete posoudit podle toho, že poslance Stríbrného, otce rodiny, obvinily z homosexuality a znásilnění dvou číšnických učňů ve Vrůtkách, kde Stríbrný vlastně nikdy nebyl; jen tam projel jednou nebo dvakrát železnicí. Bouček je pověstný svou lakomostí. Kdo mu na to dává peníze? Je prokázáno, že jednomu falešnému svědku v jiné věci vyplatil půl milionu korun jako "půjčku".

V parlamentě plazil se za mnou Jaroslav Stránský, Benešův mluvčí ve sněmovně a nakladatel pornografické literatury, až to bylo skoro politickou sensací. Když jsem Benešovi a jeho klice vytkl ty různé Boučkoviny, Stránský prohodil: **“A to my víme, že je společnost vrahů.”** A pak chtěl tvrdit, že prý Bouček provádí své zločiny na vlastní pěst. Jed bych na to vzal, že však od té doby náčelníku této společnosti vrahů nejednou podal ruku.

Dru. Milanu Hodžovi, snad nejbystřejší politické hlavě Slováků, házeli na hlavu obvinění z korupčnictví ve věci koburských statků jenom proto, že měl své názory na zahraniční politiku a že je to vzdělaný, kvalifikovaný člověk, s kterým nějaký Beneš vůbec nemůže být srovnán.

Ze Stříbrného dělali korupčníka, ale pražský soud uznal, že ve věci vagonových dodávek měl prospěch jenom stát. Mluvili o mutějovickém uhlí, ale smlouvu na tyto dodávky podepsal národní socialista Franke. Šířili historku o prohře státního automobilu v kartách — vyložené to idiotství — a poněvadž chtějí národu dělat čest, šířili tuto ničemnost i v podplacených francouzských listech, aby od toho nakonec utekl i takový vyšetřující výbor. Tento t. zv. vyšetřující výbor, v němž jako hlavní mistr popravčí fungoval sociálně demokratický milionář Koudelka, nekonfrontoval Stříbrného se svědky, ba ani mu nepředložil dokumenty. Pro korupčnictví si netroufají Stříbrného hnát ani před ty své soudy, ale přišli s obviněním z křivého svědectví — jestli se kdy s někým pozdravil. Pražským soudem Stříbrný byl osvobozen, ženou ho tedy před německý senát do Jihlavy.

Bývalý vyslanec dr. Štěpánek je velmi schopný a vzdělaný člověk. Jak byl vyštván z diplomatické služby? Vznesením obvinění, jehož povahu za přítomnosti dám si ani netroufám konstatovat. Beneš se Štěpánka bál, bál se jeho zkušeností, vzdělání a rozhledu. Není divu, že Štěpánek couvl před martyriem, kterým prochází celá řada z nás, ale jemuž nesmí se vyhýbat nikdo, jenž chce učinit konec řádění kamarily horší středověkých milánských Visconti, protože pokrytečtější. V tom ohledu ani s rodinou Borgiaů bych je nesrovnal. Visconti měli ve svém znaku hada. Had by patřil do erbu některých těch pánů také.

Jeden z vedoucích starších politiků, poslanec Staněk, zaujal stanovisko samostatné — už se mu hrozí aférami.

Špiclovství a udavačství za realistického režimu bují přímo neuvěřitelně. Šéfredaktor "Poledního listu", dr. Ferdinand Kahánek, mimořádně schopný žurnalista a bystrá politická hlava, kriminálním Herodesem, zlodějem, defraudantem a podvodníkem, byl obviněn z osnování atentátu na Beneše. Měla v tom prsty ústředna všech podlostí, kancelář advokáta Boučka. Byla to také Boučkova kancelář, která proti Kahánkovi uplacenými svědky vyvolala trestní řízení pro insertní "podvody", ač jako redaktor s inserty neměl co dělat. Obvinění bylo tak nicotné, že vyšetřování bylo zastaveno, ale Kahánek o tom nezpraven a veřejnost po celý rok se domnívala, že dále je vedeno.

O Štefánikovi i dnes šíří se ničemnosti z ministerstva zahraničí, zatím v Štokholmu vyslancem je kokainista a muž řady nepěkných afér, v Americe mnohým dobře známý. S tím kokainem je to známá věc, známá i "rozhodujícím" činitelům, ba Stránský mi zase přiznal, že je známo, že "ten pán je kokainista."

Tak bych mohl pokračovat do nekonečna. Kdybych měl celý rejstřík vyčerpát, nestačil by na to celý den. Taktika prostě je tato: Každého člověka, jenž vyniká jen poněkud nad prostřednost a samostatně myslí, takže by se mohl stát nebezpečným, utlouci, znechutit, uštvat, třeba za pomoci zlodějů a podvodníků. Mohu dokázat, že proti mně až dosud bylo použito čtyř zločinců: jednoho podvodníka, jednoho zloděje, jednoho defraudanta a jednoho penězokaze. Tyto věci jsou otázkou veřejné mravnosti, ne osobní, a proto dodávám několik slov o útocích na svou osobu.

Benešovo někdejší prohlášení o Tokiu jest snůškou nepravd. Tvrdil napřed, že personál jsem si vybral sám, ale když seznal, že mám o tom jeho vlastnoruční dopis, v odpovědi dru. Kramářovi své tvrzení odvolává. Odvolává tam i přímo idiotské tvrzení o kšeftování s piany. Netroufá si více vyčítat zálohy, které byly předem povoleny a do posledního haléře vyúčtovány, protože nyní ví, že mám potvrzení a schválení řádného vyúčtování. Netroufá si více vyčítat vydání šifry přímo, protože bylo prokázáno, že ji Novákovi vydal Reichman bez mého vědomí.

Co se v Tokiu stalo přivodil Beneš, že tam poslal lidi, o nichž věděl, že se dopustili majetkových deliktů a při nejmenším finančních nesprávností. Ted' se hájí směšně: Jeho tokijský "důvěrník" nebyl prý pro svůj čin v "Právu lidu" trestně stíhán. To však nepovídá, že tohoto "důvěrníka" v

Praze rok chránil a hodil ho přes palubu, když musil, ne však dříve.

Disciplinární komise odsoudila Reichmana pro komplot proti mně, pro zadržování důkazů proti Novákovi, kterého já pak poslal do kriminálu a pro řadu jiných věcí. Nováka jsem poslal do kriminálu jako obranný prostředek, ale Beneš to vytýká, protože jsem mu tím vyrazil zbraň z ruky a ač byl nucen můj postup kabelogramem schválit. Dnes Beneš ještě opovažuje se dělat aféru z vyplacení patřícího mi služného ve Washingtonu, tedy mých peněz, **a on se přiznává k vážnému trestnímu deliktu doznáním, že nařizoval, aby tyto peníze byly mi vyplaceny jen proti resignaci.** — Podle vlastních svých číslic, toto ministerstvo ještě dnes mi dluhuje \$1700, tedy přes padesát tisíc korun. A tito lidé se opovažují inscenovat aféry finančního rázu, lidé nevyúčtovaných peněz na dobročinné účely.

Beneš slíbil Rev. Zlámalovi z Clevelandu, že mi dá zadostučinění. Podle ujednání s Rev. Zlámalem po dva roky — 1926—1927 — prostřednictvím Národní Rady v Americe mi platilo ministerstvo za propagační práci \$300 měsíčně. **Když Beneš slib nedodržel, resignoval jsem a peníze mu hodil pod nohy.** At' ukáže Beneš jediného jiného činitele, jenž jeho peníze odepřel přijímat. Znam jediného muže, jenž něco takového udělal, Jiřího Stříbrného, jenž prezidentovi vrátil dar čtvrt milionu korun, když prezident se uzdravil a když Stříbrný viděl, že dar je nejen nevhodný, ale ohrožoval by také jeho politickou samostatnost. Socialističtí milci dary jim věnované ovšem nevrátili. Peníze nepřijali Stříbrný a Pergler!

V jednom v rozhovoru v zasedací síni sněmovny, Stránský, pověřený úkolem mne získat — marná ovšem snaha! — mi řekl, že Beneš uznává, že mi křivdil, ale že prý není vhodná doba na dávání veřejné satisfakce. Odpověděl jsem mu suše, že čestný člověk dává zadostučinění jakmile se přesvědčil, že křivdil; že na splnění předpisů cti je vždy vhodná doba.

Situaci v Tokiu Beneš přivodil sám posláním lidí, jichž charaktery dobře znal. Jeden z nich byl a jest jeho kamarádem, jemuž zvýšil plat zvláštním rozkazem v době, kdy všem ostatním platy byly snižovány. Kamarád kamarádovi!

Věc je před správním soudem, který se ovšem meritem nezabývá. Správní soud už dávno mohl spor rozhodnout za

mé přítomnosti v Praze. Jsem zvědav, dojde-li k řádnému doručení obsílky a bude-li věc projednávána v době, kdy násilím je mi znemožněno dostavení. I to by bylo ilustrací poměrů v československé justici. Prozatím čekám. . . .

O ventilování Tokia si Beneš znovu řekl. Nejsem dnes v parlamentě, ale uvidíme, co tento parlament řekne žádosti o zřízení výboru, který by vyšetřil, proč své doby člen kabinetu mu předložil vědomě nepravdy.

Máme ovšem co dělat s parlamentem vyšlým z nedemokratického volebního řádu —

parlamentem vázaných kandidátek

— parlamentem, jehož poslanci jsou delegováni výkonnými výbory politických stran, ne voleni lidem. V tom je kořen zla. Docent pornografie Stránský byl ve své župě poražen, ale v parlamentě přece jest — delegát Benešův, ne poslanec lidový. Tato otázka volebního řádu jest ovšem kapitolou, kterou zde vyčerpat nelze.

Tyto věci se nás úzce dotýkají, protože **dobré jméno národa znamená dobré jméno amerických Čechoslováků.**

Řekl jsem kolikrát, že jediným našim štěstím jest, že velké novinářské agentury a listy nemají v Praze zástupce, alespoň ne schopné zástupce. Jinak by letěla světem ostuda za ostudou. Věčně toho štěstí nebude. Dotýkají se nás tyto věci, protože jsou ostouženi čeští lidé a volky nevolky hnáni do zahraničního odboje.

Dobrou, ba přímo sensační ilustrací pravdivosti tohoto stanoviska jest **nedávná resoluce sokolské župy Střední v Chicagu, schválená výkonným výborem Americké Obce Sokolské.** Jestli se můžeme něčím pochlubit, jest to Sokolstvo. Jestli bylo možno propagačně využítovat nějaké události posledních let, byl to sokolský slet v Praze. Nebylo toho využítováno a povolané sokolské orgány slavnostně prohlašují, že **“zodpovědnost za tuto netečnost svalujeme na ministerstvo zahraničí československé vlády, československé vyslanectví ve Washingtoně, konsuláty v Chicagu, New Yorku a jiných městech a dále na Československou Národní Radu v Chicagu, kterýchžto úřadů bylo povinností, dle našeho úsudku, ujmouti se této propagační práce, ale kteréžto úřady v tomto směru, jak se zdá, nekonají ničeho a libují si v pohodlné nečinnosti.”**

Sokolstvo dobře vycítilo, že musíme do těchto poměrů mluvit, protože jde i o nás. Projev Sokolstva jest zdrucující obžalobou ministerstva Benešova i podřízených mu úřadů. Bylo by však dobře pamatovat, že tu máme také co dělat s dávným odporem realisticko-socialistickým proti národní a sokolské myšlence a v jakých rukou zahraniční ministerstvo se nachází. Nápravu zjedná jedině změna režimu.

Jsou ostatně manýry, které sem nesmí být zanášeny, nemá-li česko-americký život být otráven boučkovinami, třeba je ovšem pravda, že i před válkou jsme tu ledacos zažili od dnešních obhájců hradu. Je zcela v hradním stylu, když jsou skandalisováni odpůrci letáky — a to nemám na mysli žádný leták proti své osobě. Je zcela v hradním stylu, když mladým Čechoameričanům se vytýká snaha po čestném politickém uplatnění ve veřejném životě. Zcela duch Boučkových špiclů, denunciantů a provokatérů!

Mám důvěru ve svůj národ, tak jako k němu jsem veden skutečnou láskou, kterou jsem nejednou prokázal. Chce-li se někdo pozastavit nad přímostí mé řeči, necht' pamatuje, že vlastně pronáším

obžalovací řeč,

ne nějakou obhajobu. Ano, řeč žalobce, určenou současné veřejnosti, ale adresovanou také velikému tribunálu dějin.

V Československu roste mohutné opoziční hnutí, které dnešní režim smete. **Proti tomuto režimu je pronesena moje obžalovací řeč, na prospěch národa a v zájmu lepší jeho budoucnosti!**

Nepomohou proti nám inscenované procesy, nepomohou komunisticko-německé volební t. zv. soudy, nepomůže žalářování, nepomohou skandalisační tažení, nepomůže vyhánění z vlasti. Tyto prostředky vyvolají jen přísnější rozsudek národa a přísnější rozsudek budoucnosti. Za clonou osudu rozhodnutí už dávno padlo. Československý národ se zbavil Habsburků, československý národ vyprostí se i z dnešního zajetí realistického.

Ani v československé Americe nedá se odpor zakřiknout terorem dobrovolných i placených janičářů. Osvobozenské hnutí vzniklo z malých počátků za úsměšků a pohrdání tehdejších t. zv. vůdců. Každý počátek má své obtíže. Vybudujeme však mohutné organisace, které zkonsolidují všechny československé lidi v Americe bez rozdílu náboženského a politického přesvědčení. Je třeba jenom píce, práce, houževnatosti a mužnosti.

Soudím, že je třeba nových forem organizačních. Nové organizace musí mít větší volnost, než spolky s vymezenými úkoly — pokud poukazování na tuto domnělou nebo skutečnou okolnost není výmluvou. Tyto věci budou předmětem porad a další činnosti. — Dnešní schůze přirozeně může být a jest jen výzvou k činnosti a přemýšlení. Necht' překážky jsou jakékoliv, nepovolíme, neustoupíme.

Vedení československé Ameriky nemůže být v rukou lidí, kteří svou zdejší t. zv. politickou činností jsou tak vázáni, že ani netroufají si působit proti rostoucímu německému vlivu v Americe a kteří nemohou nebo netroufají si protestovat na příklad proti volání po revisi mírových smluv.

Je třeba vrátit se k velikým tradicím z doby válečné. Bojujeme za demokracii, za očistu veřejného života zde i za mořem. Voláme po národním státu Čechů a Slováků jako jsme volali za války. Last but not least, obracíme se proti řemeslným ostouzečům Ameriky. Dobrým příkladem v tom ohledu jest nám pan mayor Čermák, jenž jmenovitě v Londýně energicky a účinně protestoval proti ostouzení Chicaga.

Hlásím se do řad bojujících. Věčně mne ovšem nebude možno násilím držet v Americe a dříve či později vrátím se mezi své voličstvo do republiky. To je prostý příkaz cti a mužnosti.

Dostávám mnoho dopisů, vyslovujících obavy, abych nebyl uštván, jako byli uštváni jiní, ba jako jiní byli dohnáni k sebevraždě. Přátelům pravím, aby neměli obav, nepřátelům říkám, že se marně namáhají a marně plýtvají žlučí. Nemohu být utlučen — říkám to upřímně — protože konec konců nejsem závislý na některých t. zv. československých lidech, ani na lidech skutečně českých a slovenských. Zní-li to tvrdě, prosím jen, aby eventuelní kritikové si přečetli Riegerovo napomenutí k národu v jeho poslední vůli a jeho vylíčení našich národních vlastností.

Nemám osobních cílů. Zájem osobní by spíše kázal, abych odešel tam, kde není skandalisování, kde není komplotů, inscenovaných procesů, volebních t. zv. soudů, Boučků, Benešů, Sláviků a Udržalů — krátce, kde není konspiratorských metod realistické kliky. Věřím, že i nyní sloužím svému národu. Je to proto, že podle Machara, také dnes odstaveného, "češství mé je částí života mého, které cítím ne jako slast a rozkoš, ale jako vážnou vrozenou povinnost...."

Ale dost. Lituji jen, že žádná řeč nemůže situaci dostatečně vylíčit, podat úplný obraz poměrů. Ukázky však sta-

čí na přesvědčení myslících a stranictvím nezfanatisovaných.

Vybudujeme organisace, jdeme do boje vesele s otevřeným hledím, přesvědčení o spravedlnosti své věci a věříce v lepší příští československého národa. Pravda a spravedlnost jsou na nezadržitelném postupu.

Lomikarové, svírající národ v kazajku reakcionářského volebního řádu a v kruh nepravd a komplotů, Lomikarové, Vám pravím:

Do roka a do dne!"

O Perglerově přednášce 18. září 1932 v Chicagu několik set lidí nemohlo se již dostat dovnitř.

O NOVÝ A LEPŠÍ ŽIVOT.

K jeho dosažení chce pracovati nová organisace Americká Národní Liga Čechoslováků v Chicagu zorganizováním všech krajanů dobré vůle.

Náš společenský život v poslední době je v úpadku. A to jak mezi Čechy, tak i mezi Slováky. Naše spolky konají sice záslužnou práci, leč společenskému životu nemohou věnovati náležitě pozornosti. Následek toho jest, že ani jejich vlastní schůze nejsou řádně navštěvovány a že se konají vždy jen za účasti několika členů. Nescházíme se a nedebatujeme o našich snahách a potřebách. Nemáme pojítka a schází nám středisko jakož i vedení.

Jedním z bodů programu nové organisace Americké Národní Ligy Čechoslováků jest, oživit náš společenský život. Kromě toho chce svéstí dohromady Čechy s bratry Slováky, aby se více stýkali, lépe se poznali a porozuměli si jako synové jedné matky. Proto také ve svých schůzích bude dbáti, aby byly spíše přátelskými besedami nežli jen formálními schůze se suchých úředním jednáním. Chce učiniti schůze zajímavé, aby členy bavily a vábily.

Americká Národní Liga Čechoslováků byla založena 1. srpna 1932 v Chicagu, založila již několik místních odboček a další zakládá; jest určena pro všechny Čechy a Slováky v celých Spoj. Státech i v Kanadě.

Jaký jest účel A. N. L. Č.?

Pracovati pro všeobecné dobro československého lidu v Americe i v Československé republice, k jejímuž uskutečnění zakládající členové A. N. L. v době světové války také pomáhali.

Usilovati o kulturní povznesení, národní uvědomění a náležité uplatnění se našeho lidu.

Podporovati všechny národní a kulturní snahy, podniky a projevy amerických Čechů a Slováků, aby se mohli náležitě rozvinout a uplatniti.

Pečovati o důstojnou reprezentaci Čechů a Slováků před americkou veřejností. Proto chce náš národ zbaviti samozvaných veličin, které si osobují právo vydávati se za jeho representanty. Náš lid musí býti zastupován pouze schopnými lidmi a nikoli prospěcháři, kteří sledují jen své osobní

zájmy. To znamená také boj za očistu čsl. veřejného života a vymýcení všeho, co nám škodí a zdržuje náš pokrok.

Střežiti práva Čechů a Slováků jako celku vůbec a jednotlivců zvláště — a kde toho potřeba bude vyžadovati, domáhati se spravedlnosti pro naše krajany. Proto také A. N. L. Č. chce býti ochránkyní těch, kteří jsou nepřátelským tiskem ubíjeni a pronásledováni jenom pro to, že stojí v jiném táboře.

Pustiti se vždy do boje za pravdu, právo a spravedlnost kdykoliv a kdekoli se ukáže potřeba pro dobro národa.

K tomu cíli chce sdružiti všechny uvědomělé, věrné a nezávislé Čechy a Slováky bez ohledu na jakékoli rozdíly.

Jest A. N. L. Č. politickým tělesem?

Nikoli. S politikou nemá ničeho společného. Není ve službách žádné politické strany ani jednotlivce. Jest úplně nezávislá a chce takovou zůstatí.

Také v ohledu náboženském jest zcela neutrální a chce ve svých řadách sdružiti všechny věrné a upřímné národovce bez rozdílu náboženského vyznání.

Pomluvy proti A. N. L. Č.

Sotva jsme oznámili založení naší Americké Národní Ligy Čechoslováků a její program už se na nás vrhli ti, kteří by rádi těžili z naší rozháranosti a kteří se bojí, že by se náš lid mohl sjednotiti, sdružiti pod jedním praporem a pracovati společně k jednomu cíli. To by ovšem znamenalo konec všeho prospěchářství. Proto se proti nám štve a bezuzdně nadává. Lidem se namlouvají pohádky, neboť naše organisace:

1. není fašistická;
2. není proti čsl. presidentu Masarykovi;
3. není proti vládě Československé republiky;
4. ani nechce bourati a zbořiti, co je dobrého, co jsme si v minulosti vybudovali.

Zato však chce, jak jest výše uvedeno v jejím účelu: Bojovati proti všemu, co je špatného a nespravedlivého a zbořiti vše, co je mezi námi špatného — a na troskách toho vybudovati něco lepšího!

Nejsme fašisty!

Americká Národní Liga nemá s fašismem ničeho společného. Jest sice zorganizována na národním podkladě, nikoli

však politickém. Fašismus je politické hnutí krajního nacionalismu a jak se ukázalo, nesnese vedle sebe žádné jiné politické strany podobně jako komunismus; prvé hnutí je výstřelkem vpravo, druhé vlevo a obě hnutí snaží se uchvátiti všechnu moc ve státě násilnými prostředky a když už ji mají, udržují se jen pomocí diktatury, tedy opět násilím.

Naše organisace sdružuje Čechy a Slováky bez rozdílu politického přesvědčení a náboženského vyznání a chce vždy zakročiti na obranu pravdy, práva a spravedlnosti. Již to samo o sobě vyvrací jakékoliv obvinění z fašismu. Kromě toho **A. N. L. Č. prohlašuje veřejně, že její program je v naprostém rozporu s fašistickým programem.**

Jsme pouze organizací národní a chceme myšlenku národní pěstovati upřímně a udržeti ji čistou, jako ji hlásali velcí mužové našeho národa: Palacký, Havlíček, Kollár, Rieger, Šafarík, Tyrš, Fuegner, Hviezdoslav, Sv. Čech a j. v.

Kdo obvinil A. N. L. Č. z fašismu?

Dvě hrstky lidí. Jedna seskupená kolem smutně známého chicažského deníku Svornosti, jejího dvojtýdeníku Amerikána a jeho odnoží. V této skupině jsou vydavatelé a zaměstnanci jmenovaných listů, a vedle nich lidé, kteří vlivem těchže časopisů dostali místa z politické patronáže a přiživují se na útraty poplatnictva, jakož ovšem i jejich příbuzní.

Druhou skupinku tvoří několik lidiček, kteří zahrabali české socialistické hnutí v Americe a nyní by přece jen rádi něco znamenali. Proto se spojují dnes se Svorností, která měla pro jejich hnutí vždy jen úsměšky a kterou pranýřoval též profesor T. G. Masaryk, nynější prezident Československé republiky, jakožto list nebezpečný pokroku naší větve v Americe.

Tyto dvě skupiny, z nichž jedna jest známa svým usurpátorstvím a druhá by je též ráda prováděla, obvinily A. N. L. Č. z fašismu. Nemohou své obvinění dokázati, nemají důkazů, nýbrž jen nadávky. Dříve titíž lidé přezdívali svým protivníkům bolševiků. Nadávkami ovšem obrodný program A. N. L. Č. zastaven nebude.

Naše organisace a prezident T. G. Masaryk.

Nepřátelé A. N. L. Č. roztrušují o ní, že je proti prezidentu Masarykovi. Nikoli. A. N. L. Č. ctí p. presidenta Masaryka a váží si jeho zásluh před prohlášením česko-

slovenské samostatnosti i kouzla jeho osobnosti, jež jest dnes pojátkem československého národa. S politickými názory presidenta Masaryka nemusí ovšem A. N. L. Č. vždy souhlasiti jako v žádné republice nejde vždy celý národ v politických šlépějích svého presidenta. Demokratická republika zaručuje každému řádnému občanu svobodné přesvědčení a právo na věcnou, poctivou a spravedlivou kritiku každého veřejného úředníka, tedy i presidenta.

Naše organisace a československá vláda.

Bez kritiky není nápravy. V Československu jest mnoho věcí, u nichž je třeba nápravy. A. N. L. Č. nesouhlasí s politikou zahraničního ministra dr. Eduarda Beneše. Proto nebude váhati s kritikou jeho politických činů, kdykoli je uzná za škodlivé českému a slovenskému národu nebo československému státu.

Naše stanovisko k Národnímu Sdružení Čechoslováků a k Československé Národní Radě v Americe.

Činnost Národního Sdružení Čechoslováků a Československé Národní Rady nevyhovovala účelu těchto organisací. Zejména Československá Národní Rada nekonala svého poslání, určeného jí v této zemi, a nerepresentovala všechny složky československé větve v Americe bez rozdílu náboženského vyznání a politického přesvědčení. Výkonnost Československé Národní Rady se rovnala většinu času nule, ačkoli jest vydržován placený výkonný úředník. Významu obou těles bylo politicky zneužíváno předsedou i jinými osobami k osobnímu prospěchu a na úkor nestrannosti a vážnosti obou organisací. Následkem toho velká většina našeho lidu, zajímajícího se o náš národní život, odvrátila se od nich a tím naše národní celistvost značně utrpěla.

Americká Národní Liga Čechoslováků stále doufá, že jest možná náprava v podobě reorganisace obou těles, hlavně zvolením úředníků schopných, energických a politicky i jinak nestranných.

Bude-li provedena tato reorganisace, aby se obě tělesa stala tím, čím ve skutečnosti býti mají, totiž nábožensky, politicky i třídně nestrannými organisacemi, jež by pracovaly k prospěchu nejen československé větve v této zemi, nýbrž i v Československé republice, pak A. N. L. Č. jest ochotna pracovati společně s těmito organisacemi.

Nestane-li se však náprava, jest A. N. L. Č. odhodlána chopiti se práce sama a bude jejím úkolem ukázati na neschopnost, nečinnost a stranickost obou jmenovaných organisací, jakož ovšem i na zbytečnost další jejich existence.

Naše organisace a Spoj. Státy.

Americká Národní Liga Čechů a Slováků slibuje Spoj. Státům naprostou oddanost.

Češi a Slováci byli Spoj. Státy pohostinně přijmuti, jejich vystěhovalci našli v nich svou druhou vlast a byli až dosud vždy ochotni jejich zájmy hájiti.

Budeme se však vždy a všude domáhati, aby Čechům a Slovákům dostalo se před americkou veřejností náležitého uznání za to, čím přispěli k pokroku, zvelebení a blahobytu Spoj. Států.

Chceme, aby po nás zůstala památka.

“Otec národa” František Palacký, který jsa rodem Moravan, stal se slavným tím, že napsal první a nejdůkladnější “Dějiny českého národa”, v tomto svém monumentálním díle v předmluvě prohlásil:

“Kdybych byl třeba i cikánského rodu a již poslední potomek, přece za svou největší povinnost bych si pokládal, přičiniti se, aby čestná památka po mně zbyla v dějinách člověčenstva.”

O zůstavení takové památky chceme usilovati i my v rámci Americké Národní Ligy Čechoslováků. Naš veřejný život nebyl až dosud zorganizován tak, jak by měl a jak by naše početnost v Americe vyžadovala. Podle svých sil budeme se snažiti, abychom našim potomkům zanechali nejen čisté jméno, ale také pokud možno všechny památky, na něž by i po letech mohli býti hrdí.

Proto také chceme, aby naše mládež, v Americe narozená, naučila se jazyku svých rodičů, aby se seznámila se slavnými dějinami Čechů a Slováků a možno-li spatřila též rodnou zemi svých rodičů neb dědů.

Náš národ má slavné dějiny, v historii patří mu čestné místo a také v kulturním životě je v popředí. Proto nikdo nemusí se dnes stydět, že je Čechem anebo Slovákem!

Ve spojení je síla!

“Tam svět se hne, kam se síla napře,” prohlásil Dr. Miroslav Tyrš, zakladatel Sokola. A týž velikán našeho národa dále volal: “Práce je záchrana, práce je spása naše!”

Ano: Ve spojení je síla, v rozdvojení zánik a smrt. Nesvornost rozbořila již mnoho velikých věcí. Byla také příčinou pádu říše Velkomoravské a zavinila ztrátu české samostatnosti na Bílé hoře.

Proto musíme se spojití a musíme svorně pracovati za jedním cílem podle hesla: "Jeden za všechny, všichni za jednoho". **Na každém z nás záleží.** Nikdo není tak malý, aby nemohl nějak prospěti dobré věci národní, — a nikdo není tak veliký, aby si mohl mysliti, že se ponižuje, bude-li pracovat s námi.

Náš další program: Spojení Slovanů.

Až se nám podaří získati všechny upřímné a věrné Čechy a Slováky, pak chceme přikročiti k dalšímu bodu našeho programu: K zorganizování všech Slovanů ve Spoj. Státech.

Podle sčítání v roce 1920 bylo ve Spoj. Státech 4,933,981 osob hovořících některým ze slovanských jazyků. V roce 1930 bylo již napočítáno 8,156,963 osob, které se buď narodily v slovanských státech anebo z rodičů z těchto států: Československo, Polsko, Jugoslavie, Rusko a Bulharsko. Je to obrovská číslice, ale přesto Slované až dosud nedovedli se ve Spoj. Státech náležitě uplatniti.

Náběhů k utvoření všeslovanské organizace v Americe bylo učiněno již několik. Většinou však tato myšlenka padla k vůli štvání politických a jiných kořistníků z vlastních řad slovanských, kteří v takové organizaci věřili nebezpečí pro své vlastní hamižné osobní zájmy. Ale co se nepodařilo v minulosti, může se podařiti v budoucnosti!

Kdo se může státí členem A. N. L. Č.

Členem A. N. L. Č. může se státí každý muž a každá žena české nebo slovenské národnosti bez rozdílu náboženského vyznání nebo politického přesvědčení. Žádáme jen národní uvědomění, vlastenecké smýšlení a ochotu k práci pro dobro našeho národa.

Souhlasíte-li s výše uvedeným programem a jste-li ochotni pracovati pro povznesení naší národnosti a pro vzpružení a očistu našeho veřejného života, přihlaste se na adresu:

AMERICKÁ NÁRODNÍ LIGA ČECHOSLOVÁKŮ,

KAREL KRÁSNÝ, výp. tajemník,

1545 West 18th Street. Chicago. Ill.